

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

N Á L E Z

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 283/2011-104

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. septembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészároša o sťažnosti [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Holičom, Poľovnícka 4, Bernolákovo, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 24/2011 z 20. apríla 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24 Co 64/2010 z 27. októbra 2010 za účasti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Krajského súdu v Trnave takto

r o z h o d o l :

1. Základné práva [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a na prerokovanie veci v jej prítomnosti podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24 Co 64/2010 z 27. októbra 2010 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 24/2011 z 20. apríla 2011 p o r u š e n é b o l i .

2. Rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24 Co 64/2010 z 27. októbra 2010 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 24/2011 z 20. apríla 2011 z r u š u j e a v e c v r a c i a Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Trnave a Najvyšší súd Slovenskej republiky s ú p o v i n n í solidárne uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 417,99 € (slovom štyristosedemnást' eur a deväťdesiatdeväť centov) na účet jej právneho zástupcu advokáta JUDr. Jozefa Holiča, Poľovnícka 4, Bernolákovo, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola 24. júna 2011 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Holičom, Poľovnícka 4, Bernolákovo, ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 51 ods. 1 ústavy rozsudkom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 37 C 86/2007 z 28. októbra 2009 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 24 Co 64/2010 z 27. októbra 2010 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 24/2011 z 20. apríla 2011 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky uznesením sp. zn. IV. ÚS 283/2011 zo 7. júla 2011 odmietol. Z odôvodnenia označeného uznesenia vyplýva, že ústavný súd sťažnosť

sťažovateľky v časti týkajúcej sa namietaného porušenia označených práv garantovaných ústavou a dohovorom

- rozsudkom okresného súdu sp. zn. 37 C 86/2007 z 28. októbra 2009 odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie,

- rozsudkom krajského súdu sp. zn. 24 Co 64/2010 z 27. októbra 2010 odmietol ako zjavne neopodstatnenú a

- uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 24/2011 z 20. apríla 2011 odmietol ako zjavne neopodstatnenú a vo vzťahu k namietanému výroku označeného rozhodnutia o trovách dovolacieho konania odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Sťažovateľka nespokojná s výsledkom konania vedeného ústavným súdom pod sp. zn. IV. ÚS 283/2011 podala sťažnosť č. 17127/12 Európskemu súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), v ktorej namietala, že jej vec nebola spravodlivo a verejne prerokovaná, pretože

- vyjadrenie [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný“) k jej odvolaniu jej nebolo doručené,
- odvolacie konanie prebehlo bez ústneho pojednávania a
- rozsudok odvolacieho súdu nebol vyhlásený verejne.

O sťažnosti sťažovateľky rozhodol ESLP rozsudkom Trančíková proti Slovenskej republike z 13. januára 2015, v ktorom konštatoval porušenie jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z odôvodnenia označeného rozsudku ESLP z 13. januára 2015 vyplýva, že námietku sťažovateľky týkajúcu sa verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu ESLP zamietol ako zjavne nepodloženú. Z odôvodnenia označeného rozhodnutia ESLP, predovšetkým z jeho bodov 39 a nasl. vyplýva, že opomenutím povinnosti doručiť rovnípis písomného vyjadrenia žalovaného sťažovateľke k jej odvolaniu došlo podľa názoru ESLP k popretiu jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V súvislosti s týmto záverom ESLP zdôraznil, že konkrétny význam dotknutého vyjadrenia je v posudzovanom prípade málo dôležitý, keďže je na účastníkoch konania, aby posúdili, či si predmetný dokument (vyjadrenie žalovaného k odvolaniu sťažovateľky) vyžaduje, aby sa k nemu vyjadrili alebo nie. Z uvedeného dôvodu je podľa názoru ESLP právne nevýznamná skutočnosť, či vyjadrenie obsahovalo

novú argumentáciu. Okrem toho bolo podľa názoru ESLP bez pochyb, že vyjadrenie žalovaného bolo formulované ako právna a skutková argumentácia a sťažovateľke mala byť preto daná možnosť oboznámiť sa s ním. ESLP sa v predmetnej veci sťažovateľky zaoberal aj prípadnou existenciou osobitných okolností, ktoré by nedoručenie vyjadrenia žalovaného sťažovateľke ospravedlňovali. Po zistení, že sa nepreukázalo, že umožnenie sťažovateľke oboznámiť sa s vyjadrením žalovaného a prípadne sa k nemu vyjadriť, by nemalo žiaden vplyv na výsledok konania, či už preto, lebo prijatý právny záver nepripúšťal diskusiu, alebo z akéhokoľvek iného osobitného dôvodu, ESLP dospel k záveru o porušení práva sťažovateľky zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na tento záver sa ESLP už osobitne nezaoberal námietkou porušenia práv sťažovateľky, ku ktorému malo dôjsť tým, že odvolací súd rozhodol v jej veci bez nariadenia ústneho pojednávania.

Podľa § 75 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) právoplatné rozhodnutie ústavného súdu možno za podmienok ustanovených týmto zákonom napadnúť návrhom na obnovu konania pred ústavným súdom, ak rozhodnutím orgánu medzinárodnej organizácie zriadeného na uplatňovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná (ďalej len „orgán medzinárodnej organizácie“), vznikne Slovenskej republike povinnosť v konaní pred ústavným súdom znovu preskúmať už prijaté rozhodnutie ústavného súdu. Ustanovenie § 24 písm. c) zákona o ústavnom súde sa v tomto prípade nepoužije.

V nadväznosti na rozsudok ESLP vo veci Trančíková proti Slovenskej republike z 13. januára 2015 a uplatniac postup podľa § 75 ods. 1 zákona o ústavnom súde, sťažovateľka ústavnému súdu doručila 9. októbra 2015 návrh na obnovu konania, ktorým sa domáha obnovy konania vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. IV. ÚS 283/2011 a zrušenia uznesenia ústavného súdu zo 7. júla 2011, ktorým ústavný súd jej (pôvodnú) sťažnosť odmietol.

Podľa § 75b ods. 2 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd zistí, že z rozhodnutia orgánu medzinárodnej organizácie vyplýva povinnosť opätovného preskúmania napadnutého rozhodnutia ústavného súdu, svojím nálezom obnovu konania povolí a napadnuté rozhodnutie ústavného súdu zruší. Ústavný súd môže zrušiť aj ďalšie rozhodnutia ústavného súdu vydané v pôvodnom konaní, ak to vyplýva z právneho názoru vysloveného v rozhodnutí orgánu medzinárodnej organizácie a je to potrebné na dosiahnutie účelu obnovy konania.

Vychádzajúc z odôvodnenia predmetného rozsudku ESLP z 13. januára 2015, ústavný súd dospel k záveru, že v prerokúvanej veci sú splnené podmienky na obnovu konania, preto obnovu konania v napadnutom konaní nálezom sp. zn. III. ÚS 650/2015 z 24. februára 2016 povolil. Súčasne na účely opätovného preskúmania pôvodných sťažnostných námietok sťažovateľky ďalším výrokom zrušil napadnuté uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 283/2011 zo 7. júla 2011 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Po povolení obnovy konania bola vec sťažovateľky v súlade s čl. II bodom 7 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie 1. 3. 2016 – 28. 2. 2017 pridelená II. senátu ústavného súdu, ktorý o nej konal a rozhodoval v zložení uvedenom v záhlaví tohto nálezu.

Na základe uvedených právnych východísk v intenciách nálezu sp. zn. III. ÚS 650/2015 z 24. februára 2016 ústavný súd v rozsahu námietok sťažovateľky uvedených v sťažnosti opätovne preskúmal v jej právnej veci vydané napadnuté rozhodnutia okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou podanou okresnému súdu okrem iného domáhala vydania veci – nákladného motorového vozidla značky [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sporné vozidlo“) proti žalovanému.

Okresný súd rozsudkom č. k. 37 C 86/2007-101 z 28. októbra 2009 žalobu sťažovateľky zamietol. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu sťažovateľka podala

odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 24 Co 64/2010-166 z 27. októbra 2010 tak, že odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil a zaviazal ju nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v sume 148,61 €.

Rozsudok krajského súdu sťažovateľka napadla dovolaním. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 24/2011 z 20. apríla 2011 bolo jej dovolanie ako neprípustné odmietnuté a sťažovateľka bola zaviazaná nahradiť žalovanému trovy dovolacieho konania v sume 77,29 €.

Sťažovateľka nesúhlasí so závermi všeobecných súdov, že sporné vozidlo bolo súčasťou konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ] (ďalej len „úpadca“), a preto mohlo byť správcom konkurznej podstaty predané.

Podľa názoru sťažovateľky nedošlo právne relevantným spôsobom k vneseniu nepeňažného vkladu jej manželom [REDAKOVANÉ], do majetku úpadcu z dôvodu, že *«podľa § 59 ods. 3 OBZ (dnes § 59 ods. 4 OBZ) „Zmluva o predaji časti podniku“ podľa § 476 a nasl. OBZ nebola uzatvorená medzi sťažovateľkou (jej manželom) a [REDAKOVANÉ] v zmysle, ako bolo dohodnuté v čl. IV bod 5 Dodatku č. 1 Zmeny spoločenskej zmluvy zo dňa 23. 11. 1992. Pokiaľ by došlo k platnému a účinnému vneseniu majetku ako nepeňažný vklad do spoločnosti, tento „nepeňažný vklad“ musel byť zapísaný do Obchodného registra spoločnosti (ďalej len OR) podľa vtedy platného § 27 ods. 2 (dnes § 27 ods. 3 OBZ) a § 28 ods. 2 písm. c) s poukazom na ust. §§ 58, 59 a 488 OBZ.»*

Sťažovateľka poukazuje tiež na to, že v základnom imaní úpadcu bola stále uvádzaná len suma 200 000 Sk, čo sú peňažné vklady spoločníkov. Podľa jej názoru aj z tejto skutočnosti vyplýva, že nedošlo platne k vneseniu nepeňažného vkladu, keďže nedošlo k zvýšeniu základného imania o tento nepeňažný vklad. Ďalším argumentom v prospech záveru sťažovateľky o tom, že nedošlo platne k vneseniu nepeňažného vkladu do spoločnosti úpadcu, je skutočnosť, že nikdy nedošlo k odovzdaniu a prevzatiu sporného vozidla, pričom podľa v tom čase platného a účinného § 133 ods. 1 Občianskeho zákonníka,

resp. podľa § 483 Obchodného zákonníka k platnému prevodu hnutel'ného majetku bolo potrebné odovzdanie a prevzatie predmetnej hnutel'nej veci.

Vo vzťahu k rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 170/96 zo 14. mája 1997, na ktorý sa poukazuje v odôvodneniach všetkých troch napádaných rozhodnutí, sťažovateľka tvrdí, že *„nemá oporu v zákone, lebo vo výroku tohto rozsudku (nie je vyznačená žiadna hnutel'nosť alebo nehnutel'nosť § 159 ods. 2 O. s. p.), preto tento rozsudok nie je rozsudkom na vymožitel'nosť plnenia“*.

Sťažovateľka taktiež nesúhlasí s výrokom napadnutého rozsudku krajského súdu a s výrokom napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorými bola zaviazaná nahradiť žalovanému trovy odvolacieho, resp. dovolacieho konania. Vo vzťahu k výroku rozsudku krajského súdu o povinnosti nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v celkovej sume 148,61 € uvádza: *«Sme toho názoru, že v tomto prípade ide o svojvôľu súdu, lebo SKP mal požiadať súd o ustanovenie správcovi „osobitného správcu“ podľa § 9 ods. 1 ZKV, alebo ustanoviť SKP „zástupcu“ podľa § 9 ods. 2 ZKV, a preto podľa nášho názoru, trovy sa SKP nepriznávajú, nakoľko z nezákonne speňaženého majetku získal odmenu len oficiálne viac ako 60 000 000 Mil. Sk...»*

Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľka argumentuje aj tým, že najvyšší súd sa nevysporiadal so skutočnosťou, že odvolací súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, a to napriek jej nesúhlasu s takýmto postupom.

Podľa názoru sťažovateľky odvolací súd *„nemal právo konať a rozhodovať bez nariadenia pojednávania, lebo na takýto postup súdu neboli splnené podmienky podľa § 6101 ods. 2 O. s. p., čo malo za následok, že žalobkyni bolo odopreté právo vyjadriť sa k dôvodom, ktoré odporca uvádzal vo svojom vyjadrení k odvolaniu, čo malo za následok porušenie práva na spravodlivý súdny proces – vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom uvádzaných (odporcom) účastníkom konania“*.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

«Najvyšší súd SR ako porušovateľ v 1. rade, Krajský súd v Trnave, porušovateľ v 2. rade a Okresný súd v Trnave, porušovateľ v 3. rade, porušili základné právo sťažovateľov na spravodlivý súdny proces garantovaný Ústavou SR v čl. 51, 48, 47 a 46 ako aj garantovaný podľa čl. 6 ods. 1 Dohovorom.

Žiadame, aby ÚS SR vydal „Nález“ (rozhodnutie) ktorým zruší Uznesenie NS SR č. k. 3 Cdo 24/2011 zo dňa 20. 4. 2011, zruší Rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24 Co 64/2010 zo dňa 27. 10. 2010 a zruší aj Rozsudok Okresného súdu v Trnave sp. zn. 37 C 86/2007-101 zo dňa 28. 10. 2009 a vec vráti týmto súdom na ďalšie konanie.

ÚS SR sťažovateľke priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 30 000 Eur pre pretrvávajúci stav právnej neistoty, straty (opotrebovanie zničenie) hnutel'ného majetku, za útrapy spôsobené porušovaním základných ľudských práv v konaní a rozhodovaní porušovateľov v 1., 2. a v 3. rade, ktorými rozhodnutiami bolo umožnené beztretné scudzovanie hnutel'nosti žalovanými v 1. a v 2. rade.

Porušovatelia v 1., 2. a v 3. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť priznané primerané finančné zadosťučinenie sťažovateľke vo výške 30 000,- Eur...

Porušovatelia v 1., 2. a v 3. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 331,96 Eur...»

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval a uznesením sp. zn. IV. ÚS 283/2011 z 2. februára 2017 ju v časti namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie, v časti namietaného porušenia čl. 51 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom okresného súdu, napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú a vo zvyšnej časti sťažnosť prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí časti sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedu krajského súdu a predsedníčku najvyššieho súdu, aby sa vyjadrili k sťažnosti a zároveň oznámili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Predseda krajského súdu v prípise sp. zn. Spr 169/17 z 30. marca 2017 ústavnému súdu oznámil, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania a zároveň sa vyjadril ku kľúčovej námietke sťažovateľky, podľa ktorej nedoručením vyjadrenia žalovaného k jej odvolaniu, ktorým napadla prvostupňový rozsudok, jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Predseda krajského súdu v tejto súvislosti poukázal na rozhodovaciu činnosť ústavného súdu, podľa ktorej môže byť absencia stanoviska k vyjadreniu k opravnému prostriedku druhého účastníka konania v niektorých prípadoch právne irelevantná. Predseda krajského súdu zdôraznil, že vyjadrenie účastníka konania k odvolaniu druhého účastníka by malo byť poskytnuté na zaujatie stanoviska odvolateľovi vtedy, pokiaľ má vyjadrenie k odvolaniu zásadný vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu. V tomto kontexte ďalej poukázal na to, že iný pohľad na realizáciu práva účastníka konania oboznámiť sa s vyjadrením procesnej protistrany by mohol v praxi znamenať neustály a opakujúci sa proces vyjadrovania sa jedného účastníka konania k vyjadreniu druhého účastníka konania, pričom takýto pohľad by mohol nadobudnúť až znaky prílišného právneho formalizmu, ktorý odporuje materiálnemu chápaniu princípu právneho štátu. S odkazom na individuálne okolnosti prejednávanej veci sťažovateľky predseda krajského súdu zároveň dospel v zhode s najvyšším súdom k záveru, že v odôvodnení dovolaním napadnutého rozsudku sa vyjadrenie žalovaného k odvolaniu nespomína a ani z jeho jednotlivých obsahových častí nevyplýva, že by krajský súd k prijatiu záverov viedlo vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobkyne.

Dňa 21. apríla 2017 bolo ústavnému súdu doručené vyjadrenie predsedníčky najvyššieho súdu č. k. KP 3/2017-18, Cpj 14/2017 k jednotlivým dovolacím námietkam sťažovateľky. K námietke, podľa ktorej bola sťažovateľke odňatá možnosť konať pred súdom tým, že odvolací súd prejednal jej vec a rozhodol o nej bez nariadenia pojednávania, najvyšší súd uviedol:

„... podľa § 214 ods. 1 O. s. p. v znení zákona č. 384/2008 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 15. októbra 2008, na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie iba vtedy, ak ide o prípady uvedené v § 214 ods. 1 O. s. p.; v ostatných prípadoch môže ale odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania. O tom, či v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje ustanovenie § 214 ods. 1 O. s. p., odvolací súd nariadi odvolacie pojednávanie alebo toto pojednávanie nenariadi, rozhoduje súd, pričom nie je viazaný návrhom účastníka na nariadenie pojednávania ani nesúhlasom účastníka s rozhodnutím o odvolaní bez nariadenia pojednávania. Otázku súhlasu alebo nesúhlasu účastníka konania s prejednaním odvolania bez nariadenia odvolacieho súdu nepovažoval najvyšší súd za významnú aj preto, lebo ústavne akceptovateľný je (aj taký) postup odvolacieho súdu, ktorý najskôr nariadil na prejednanie odvolania podaného pred 15. októbrom 2008 odvolacie pojednávanie, po jeho odročení na neskorší termín, ale vec prejednal a rozhodol po 15. októbri 2008 bez nariadenia odvolacieho pojednávania (i keď sa účastník konania v danej veci jeho nariadenia domáhal) a rozsudok vyhlásil verejne pri zachovaní požiadaviek vyplývajúcich z § 156 ods. 3 O. s. p. (IV. ÚS 362/09).“

K námietke, podľa ktorej sťažovateľka nebola upovedomená o verejnom vyhlásení rozsudku odvolacieho súdu, najvyšší súd zdôraznil, že «v zmysle § 156 ods. 3 O. s. p. o veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Tento procesný postup bol v danom prípade zachovaný - účastníci konania boli o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku upovedomení spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 156 ods. 3 O. s. p. (viď „zoznam vecí, v ktorých Krajský súd v Trnave rozhoduje bez nariadenia pojednávania“ založený v spise na č. l. 165)», a uzavrel, že postupom odvolacieho súdu, ktorý sa neprieči zákonu, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti sťažovateľky konať pred súdom podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku platného a účinného v čase rozhodovania najvyššieho súdu (ďalej aj „OSP“).

K sťažovateľkou vytykanej vade spočívajúcej v nezohľadnení procesných nesprávností v procese vykonávania dokazovania, vyhodnocovania jeho výsledkov a zisťovania rozhodujúcich skutočností najvyšší súd uviedol:

„... prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. nezakladalo do 30. júna 2016 nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, prípadné nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012. Dodáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).“

K námietke sťažovateľky, podľa ktorej jej odvolací súd odňal možnosť konať pred súdom tým, že jej nedoručil vyjadrenie žalovaného k jej odvolaniu, ktorým napadla prvostupňový rozsudok, najvyšší súd v napadnutom uznesení zdôraznil:

«Odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom rozsudku podal vysvetlenie, prečo sťažovateľke nedoručil repliku žalovaného k jej odvolaniu. Dovolací súd k tomu zaujal právny záver, ktorý aj primerane odôvodnil. Najvyšší súd v sťažnosťou napadnutom uznesení poukázal na postupný vývoj judikatúry najvyššieho súdu a tiež ústavného súdu v tejto otázke (I. ÚS 2/05, I. ÚS 100/04, I. ÚS 335/06, IV. ÚS 462/2010). Vyslovil názor, podľa ktorého nedoručenie vyjadrenia žalovaného k odvolaniu žalobkyne druhej procesnej strane (žalobkyni) bolo v preskúmvanej veci právne irelevantné, lebo predmetné vyjadrenie - ako vyplýva zo spisu - nemalo vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu o opravnom prostriedku žalobkyne. V odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu sa vyjadrenie žalovaného k odvolaniu nespomína a ani z jeho jednotlivých obsahových častí nevyplýva, že by odvolací súd k prijatiu jeho záverov viedlo vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobkyne.

5.2. Najvyšší súd v predmetnej veci rozhodoval v čase predchádzajúcim rozhodnutiu Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v inej veci tej istej žalobkyne, preto ani nemohol reagovať na právne závery v ňom vyjadrené. V rozhodnutí z 13. januára 2015

vo veci *Trančíková proti Slovenskej republike* sa ESLP zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu účastníka stojaceho na opačnej procesnej strane v rámci odvolacieho konania. V tomto rozhodnutí dospel ESLP k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa účastník už nebol vyjadril v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia.

5.3. Ústavnosť právneho názoru, ktorý vyjadril najvyšší súd v sťažnosťou napadnutom rozhodnutí, bude posudzovaná ústavným súdom. Možno predpokladať, že ústavný súd zaujme stanovisko aj v otázke vzájomného vzťahu (v istom zmysle si kolidujúcich) zásad občianskeho súdneho konania, a to na jednej strane zásad kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní, na druhej strane zásady hospodárnosti konania. S prihliadnutím na tieto zásady pôjde zrejme o vyriešenie otázky, či má byť výlučne len na účastníkovi konania, aby posúdil, či a do akej miery je pre neho významné písomné vyjadrenie protistrany, alebo či je na súde, aby zohľadnil reálny význam vyjadrenia pre konanie a rozhodnutie, t.j. aby v primeranej miere zohľadňoval obsah podaní účastníkov konania, v nadväznosti naň uskutočňoval nevyhnutnú selekciu a podľa jej výsledku doručoval protistrane len tie vyjadrenia účastníka konania, ktoré môžu mať skutočný vplyv na rozhodnutie súdu. Podľa presvedčenia najvyššieho súdu je aj tu rozhodujúce nie formálne, ale materiálne hľadisko, ktoré vedie k záveru, podľa ktorého ústavnoprávny rozmer nemá v praxi každý, čo aj nesprávny postup súdu, ale iba ten, ktorým sa sťažovateľovi spôsobuje podstatná procesná ujma. V súvislosti s tým najvyšší súd poukazuje na rozhodnutia ESLP vo veciach *Hanzl a Špadrna proti Českej republike*, *Matošek proti Českej republike* a *Cavajda proti Českej republike*, v ktorých ESLP využil právomoc podľa čl. 35 ods. 3 písm. b/ Dohovoru vyhlásiť za neprijateľnú každú individuálnu sťažnosť, ak sťažovateľ neutrpel podstatnú ujmu.

5.4. Je pravdou, že odvolacím súdom realizovaný procesný postup v danej veci nezodpovedal formalistickej požiadavke na doručenie každého vyjadrenia účastníka konania protistrane, z materiálneho hľadiska ale - podľa názoru najvyššieho súdu - nemal jeho procesný postup negatívny dopad v podobe sťažovateľkinej procesnej ujmy.»

Na základe uvedených skutočností predsedníčka najvyššieho súdu v záverečnej časti svojho vyjadrenia vyslovila názor o tom, že námietky sťažovateľky, ktorými odôvodňuje porušenie svojich práv garantovaných ústavou a dohovorom, sú bezdôvodné. Predsedníčka najvyššieho súdu ústavnému súdu zároveň oznámila, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania.

Podaním z 24. apríla 2017 ústavný súd v súlade s § 51 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyzval žalovaného v konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 37 C 86/2007 (ďalej len „dotknutá osoba“) na prípadné vyjadrenie sa k sťažnosti sťažovateľky. Podaním doručeným ústavnému súdu 11. mája 2017 dotknutá osoba oznámila, že vyjadrenie k sťažnosti sťažovateľky podávať nebude.

Sťažovateľka na základe predchádzajúcej výzvy ústavného súdu z 18. mája 2017 podaním doručeným ústavnému súdu 31. mája 2017 zareagovala na vyjadrenia krajského súdu a najvyššieho súdu, ktoré jej ústavný súd zaslal pre informáciu a prípadné zaujatie stanoviska. V podstatnej časti svojho podania sťažovateľka prezentovala argumenty, z ktorých podľa jej názoru možno dôvodne urobiť záver, že „do základného imania [redacted] vnesené... predmetné nákladné vozidlo“ nebolo, keďže „nebolo vo vlastníctve, ani v držbe [redacted]“.

V konkrétnostiach sťažovateľka zdôrazňuje, že tento záver preukazujú aj vyjadrenia spoločníkov „adresované Slovenskej sporiteľni a. s., ako aj výpis z [redacted] [redacted] (je v spise – pozri základné imanie). Aj audítori: [redacted] vo svojich audítorských správach za rok 1992; 1993; 1994 konštatujú, že im na požiadanie nebol predložený protokol o odovzdaní a prevzatí sprivatizovaného majetku, ktorá úloha spoločnosťou [redacted] do dnešného dňa nesplnená nebola!“.

Sťažovateľka ďalej uvádza, že rešpektuje zásadu subsidiarity, ktorou sa riadi ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti, avšak zároveň uvádza, že k jej aplikácii možno pristúpiť len za predpokladu, že „všeobecné súdy práva účastníka, ústavou chránené a medzinárodnými zmluvami garantované, realizujú, akceptujú a procesne uplatňujú! Ak sa

dodržívajú a striktne oddelene od ľudských práv a základných slobôd oddelujú nemôže ústavný súd tvrdiť, že zásada subsidiarity mu bráni preskúmavať spravodlivý proces všeobecného súdu.“

K zásade verejnosti, ktorú sťažovateľka nepovažuje za absolútnu, a ku konštatovaniu, podľa ktorého nezaujatie stanoviska k vyjadreniu druhého účastníka konania nie je vždy porušením základných práv, zdôrazňuje, že *„ak... od podanej žaloby sa koná zjavne porušujúc práva účastníka už nemožno uvažovať o procesných účinkoch či výnimkách, ktoré možno realizovať iba vo veci, kde celé konanie je vedené snahou legalizovať zbavenie majetku [redacted] a jeho manželky (sťažovateľky)...“*

S prihliadnutím na rozhodnutie ústavného súdu o odmietnutí časti sťažnosti smerujúcej proti napadnutému rozsudku okresného súdu sťažovateľka žiada, aby ústavný súd *„sťažnosť prejednal na ústnom pojednávaní“*.

Na základe žiadosti sťažovateľky ústavný súd nariadil verejné ústne pojednávanie na 14. september 2017.

Podaním doručeným ústavnému súdu 11. septembra 2017 sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu požiadala o upustenie od ústneho pojednávania, na základe čoho ústavný súd pojednávanie nariadené na 14. september 2017 zrušil a vec prejednal na neverejnom zasadnutí senátu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Časťou sťažnosti, ktorá bola prijatá na ďalšie konanie, sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní pred súdom rovní.

V súlade s čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo na to, aby sa jeho vec verejne prerokovala... v jeho prítomnosti...

V súlade s čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

II.1 Námietky sťažovateľky

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil ako vecne správny odvolaním sťažovateľky napadnutý rozsudok okresného súdu, ktorým bola žaloba sťažovateľky o vydanie veci zamietnutá. Sťažovateľka prostredníctvom svojej sťažnostnej argumentácie spochybňuje vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu a súčasne napáda procesné pochybenia krajského súdu spočívajúce v nenariadení pojednávania na prejednanie odvolania, v (ne)vyhlásení napadnutého rozsudku verejne a v nedoručení vyjadrenia žalovaného k jej odvolaniu na zaujatie stanoviska. Sťažovateľka napáda ďalej aj výroky napadnutých rozhodnutí krajského súdu a najvyššieho súdu týkajúce sa náhrady trov odvolacieho konania a dovolacieho konania.

Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo v súlade s § 243b ods. 5 OSP v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) OSP dovolanie proti napadnutému rozsudku krajského súdu odmietnuté z dôvodu, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Sťažovateľka považuje napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za „nesprávne“ z dôvodu, že sa ním najvyšší súd nedostatočným spôsobom vysporiadal ňou uvádzanými dovolacími dôvodmi. Prípustnosť dovolania odôvodňovala tým, že krajský súd v napadnutom konaní:

- rozhodnutie vo veci samej nevyhlásil verejne (ďalej aj „námietka nevyhlásenia rozhodnutia verejne“),

- nezaslal jej na vedomie a zaujatie stanoviska vyjadrenie žalovaného k jej odvolaniu (ďalej aj „námietka nedoručenia vyjadrenia žalovaného“) a

- o jej odvolaní rozhodol bez nariadenia pojednávania, a to napriek jej nesúhlasu s takýmto postupom (ďalej aj „námietka rozhodovania odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania“),

- právne a skutkové závery obsiahnuté v rozhodnutiach krajského súdu a najvyššieho súdu sú nesprávne (ďalej aj „námietka nesprávnosti skutkových a právnych záverov“).

II.2 Všeobecné východiská pre rozhodovanie ústavného súdu

V nadväznosti na sťažnostnú argumentáciu sťažovateľky ústavný súd, vychádzajúc zo svojho ústavného postavenia a poukazujúc na svoju stabilizovanú judikatúru, zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inšinciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska

neospravedlivo a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Okrem uvedeného ústavný súd zdôrazňuje, že jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je – okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) – aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorá okrem iných procesných záruk kladie dôraz aj na zachovanie kontradiktórnosti konania a „rovnosti zbraní“ (podobne napr. III. ÚS 402/08). Podstatou kontradiktórnosti a s ňou súvisiacou „rovnosťou zbraní“ je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na „protiargumenty“ protistrany. Osobitne to platí o sporových konaniach, v ktorých stoja proti sebe žalobca a žalovaný, a kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania (napr. IV. ÚS 42/09, IV. ÚS 147/04).

Ústavný súd k tomu uvádza, že rozhodnutiu všeobecného súdu musí predchádzať postup zodpovedajúci garanciam spravodlivého súdneho konania v zmysle príslušných ustanovení ústavy a príslušnej medzinárodnej zmluvy o ľudských právach a základných slobodách (v kontexte danej veci v súlade s dohovorom), najmä garanciam obsiahnutým v práve na prístup k súdu, v princípe rovnosti zbraní a práve na kontradiktórne konanie. Ústavný súd už zdôraznil, že zo vzájomnej súvislosti ustanovení čl. 152 ods. 4 a čl. 154c ods. 1 ústavy vyplýva, že dohovor a judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá sa vzťahuje na jeho interpretáciu a aplikáciu, predstavujú pre vnútroštátne orgány aplikácie práva záväzné výkladové smernice pre výklad a uplatňovanie zákonnej úpravy jednotlivých komponentov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy, a tým normujú rámec, v ktorom je pred týmito orgánmi možné domáhať sa rešpektovania jednotlivých aspektov „práva na spravodlivé súdne konanie“ (napr. I. ÚS 49/01, I. ÚS 1/03, IV. ÚS 259/2011).

Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny (civilný) súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred

občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní. V okolnostiach posudzovanej veci sťažovateľky procesné podmienky dovolacieho konania upravovali ustanovenia v tom čase platného a účinného § 236 a nasl. OSP.

Občiansky súdny poriadok platný a účinný v čase rozhodovania najvyššieho súdu o dovolaní smerujúcom proti napadnutému rozsudku krajského súdu obsahoval podrobnú úpravu procesných nedostatkov, ktoré sa môžu v konaní pred všeobecnými súdmi vyskytnúť, ako aj podmienky, za ktorých možno procesné nesprávnosti napraviť v dovolacom konaní. S niektorými najzávažnejšími taxatívne vymenovanými procesnými vadami, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť, spájal Občiansky súdny poriadok priamo prípustnosť dovolania podľa § 237, pričom vady tejto povahy sú (boli) zároveň aj prípustným dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a) OSP. Zo všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z § 237 OSP výslovne vyplýva (vyplývalo), že dovolanie je prípustné, len pokiaľ ide o prípady uvedené pod písm. a) až g) tohto zákonného ustanovenia.

V konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci považoval ústavný súd za kľúčové vysporiadať sa s námietkou sťažovateľky o nevyhlásení rozsudku krajského súdu verejne a s námietkou, že jej krajským súdom nebolo doručené vyjadrenie žalovaného k jej odvolaniu proti rozsudku prvého stupňa.

II.4 K námietke nevyhlásenia rozsudku krajského súdu verejne

K sťažovateľkou namietanému vadnému postupu krajského súdu, ktorý podľa jej tvrdenia nevyhlásil napadnutý rozsudok verejne, v dôsledku čoho jej mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, a teda mal byť naplnený dovolací dôvod v súlade s § 237 písm. f) OSP, najvyšší súd v napadnutom uznesení uviedol:

«Zo zápisnice o vyhlásení rozsudku z 27. októbra 2010 (č. k. 164 spisu) vyplýva, že odvolací súd 27. októbra 2010 vyhlásil rozsudok v predmetnej právnej veci bez nariadenia ústneho pojednávania. V zmysle § 156 ods. 3 O. s. p. o veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia

rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Tento procesný postup bol v danom prípade zachovaný – účastníci konania boli o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku upovedomení spôsobom zodpovedajúcim § 156 ods. 3 O. s. p. (viď „zoznam vecí, v ktorých Krajský súd v Trnave rozhoduje bez nariadenia pojednávania“ založený v spise na č. l. 165).»

S prihliadnutím na citovanú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, v ktorom sa konštatuje, že krajský súd dodržal zákonom ustanovený procesný postup pre vyhlasovanie rozsudkov vo veciach, v ktorých všeobecný súd koná bez nariadenia ústneho pojednávania, ústavný súd konštatuje, že postupom krajského súdu, ktorý rešpektoval procesno-právne predpisy (dodržanie postupu ustanoveného v § 156 ods. 3 OSP) nemohlo dôjsť k naplneniu dovolacieho dôvodu odňatia možnosti sťažovateľky konať pred súdom podľa § 237 písm. f) OSP. Odôvodnenie najvyššieho súdu obsiahnuté v napadnutom uznesení preto podľa názoru ústavného súdu v tejto časti napĺňa atribúty ústavne udržateľného odôvodnenia súdneho rozhodnutia, a preto ústavný súd považuje túto námietku sťažovateľky za neopodstatnenú. Len pre úplnosť ústavný súd poznamenáva, že tento jeho záver korešponduje so zisteniami a záverom Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorého táto námietka sťažovateľky nemala náležitý skutkový základ, keďže v rozpore s jej tvrdeniami bol napadnutý rozsudok krajského súdu verejne vyhlásený v súlade s príslušnými vnútroštátnymi pravidlami. Na základe týchto zistení Európskeho súdu pre ľudské práva námietku sťažovateľky o nevyhlásení napadnutého rozsudku krajského súdu verejne zamietol ako zjavne nepodloženú v súlade s čl. 35 ods. 3 písm. a) a ods. 4 dohovoru (pozri body 25 – 31 rozsudku EŠĽP z 13. 1. 2015).

II.5 K námietke nedoručenia vyjadrenia žalovaného

Podľa sťažovateľky jej bola odňatá možnosť konať pred súdom aj z dôvodu (ďalšieho) procesného pochybenia krajského súdu, ktoré spočívalo v tom, že jej nebolo doručené vyjadrenie žalovaného k jej odvolaniu, čím mal byť podľa jej názoru naplnený dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) OSP.

Najvyšší súd v napadnutom uznesení k tejto námietke sťažovateľky uviedol:

„Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie z 20. decembra 2010 sp. zn. IV. ÚS 462/2010, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky akcentoval, že prvostupňový súd má zákonnú povinnosť doručiť odvolanie bezodkladne ostatným účastníkom konania, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, má povinnosť vyzvať účastníkov konania, aby sa k odvolaniu vyjadrili; iná povinnosť mu z Občianskeho súdneho poriadku (§ 209a ods. 1 O. s. p. a ani z iných jeho ustanovení) nevyplýva. Z Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva ani povinnosť odvolacieho súdu predložiť druhému účastníkovi konania spätne na zaujatie stanoviska vyjadrenie druhého účastníka konania k opravnému prostriedku, avšak pokiaľ ide o odvolacie konanie uskutočňované bez nariadenia ústneho pojednávania, malo by byť vyjadrenie k opravnému prostriedku poskytnuté na zaujatie stanoviska druhému účastníkovi konania. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu vyjadrenie účastníka konania k odvolaniu druhého účastníka konania by malo byť poskytnuté na zaujatie stanoviska odvolateľovi vtedy, pokiaľ vyjadrenie k odvolaniu má zásadný vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu. Iný pohľad na realizáciu práva účastníka oboznámiť sa s vyjadrením procesnej protistrany by mohol v praxi znamenať neustály (opakujúci sa a nikdy nekončiaci) proces vyjadrovania sa jedného účastníka konania k vyjadreniu druhého účastníka konania. Podľa názoru dovolacieho súdu by takýto pohľad mohol mať až znaky prílišného formalizmu, odporujúceho materiálnemu chápaniu princípu právneho štátu (pod prehnaným formalizmom sa rozumie interpretácia ustanovenia, pri ktorej striktné trvanie na formálnych stránkach práva neplní žiadnu rozumnú funkciu, ale naopak popiera samotný zmysel právnej úpravy). Z týchto dôvodov dovolací súd v ďalšom vychádzal z názoru, že odňatie možnosti pred súdom konať nezakladá sama skutočnosť, že odvolateľovi nebolo predložené vyjadrenie druhej procesnej strany k jeho odvolaniu. Dovolací súd vzal na zreteľ individuálne okolnosti prejednávanej veci a pristúpil k skúmaniu, či vyjadrenie žalovaného malo zásadný vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu. Dospel k záveru, že nedoručenie vyjadrenia žalovaného k odvolaniu žalobkyne druhej procesnej strane (žalobkyňi) bolo v preskúmvanej veci právne irelevantné, lebo predmetné vyjadrenie – ako vyplýva zo spisu – nemalo vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu o opravnom prostriedku žalobkyne. V odôvodnení dovolaním napadnutého rozsudku sa vyjadrenie žalovaného k odvolaniu nespomína a ani z jeho

jednotlivých obsahových častí nevyplýva, že by odvolací súd k prijatiu jeho záverov viedlo vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobkyne.“

Analyzujúc svoju doterajšiu judikatúru aplikovateľnú na námietku sťažovateľky, podľa ktorej nedoručením vyjadrenia žalovaného k jej odvolaniu smerujúcemu proti rozhodnutiu prvostupňového súdu došlo k neprípustnému zásahu do jej práv garantovaných ústavou a dohovorom, ústavný súd konštatuje, že vo viacerých svojich rozhodnutiach dospel k záveru, že nedoručenie vyjadrenia účastníka konania druhému účastníkovi konania vytvára stav nerovnosti účastníkov v konaní pred súdom, čo je v rozpore s princípom kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní ako súčasťou práva na spravodlivý proces (m. m. I. ÚS 2/05, I. ÚS 100/04, I. ÚS 335/06, IV. ÚS 19/2012), a možno ho kvalifikovať ako odňatie možnosti konať pred súdom (I. ÚS 156/07).

Rovnosť účastníkov v občianskom súdnom konaní všeobecný súd zabezpečuje vytvorením rovnakých procesných možností na uplatnenie ich práv a plnenie ich povinností. Všetci účastníci konania majú rovnaké práva, ktoré uplatňujú a plnia za rovnakých procesných podmienok, bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorej z procesných strán (m. m. I. ÚS 75/96, I. ÚS 64/97, I. ÚS 98/97).

Zároveň ústavný súd ale konštatuje, že argumenty uvádzané najvyšším súdom v citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia korešpondujú s právnymi názormi, ktoré vyslovil v niektorých svojich rozhodnutiach. Na základe týchto právnych názorov ústavný súd pripustil (IV. ÚS 19/2012), že v niektorej veci môže byť absencia stanoviska účastníka konania, ktorý podal odvolanie k vyjadreniu druhého účastníka konania, k jeho odvolaniu pre rozhodnutie vo veci právne irelevantná. O taký prípad ide podľa názoru ústavného súdu vtedy, keď súd rozhodujúci o opravnom prostriedku nezaložil svoje rozhodnutie na vyjadrení k opravnému prostriedku (teda vtedy, keď vyjadrenie k opravnému prostriedku nemalo zásadný vplyv na rozhodnutie o opravnom prostriedku). Možno poukázať aj na uznesenie sp. zn. IV. ÚS 462/2010 z 20. decembra 2010, v ktorom ústavný súd akcentoval, že prvostupňový súd má zákonnú povinnosť doručiť odvolanie bezodkladne ostatným účastníkom konania, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu

vo veci samej, má povinnosť vyzvať účastníkov konania, aby sa k odvolaniu vyjadrili; iná povinnosť mu z Občianskeho súdneho poriadku (§ 209a ods. 1 OSP a ani z iných jeho ustanovení) nevyplýva. Z Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva ani povinnosť odvolacieho súdu predložiť druhému účastníkovi konania spätne na zaujatie stanoviska vyjadrenie druhého účastníka konania k opravnému prostriedku, avšak pokiaľ ide o odvolacie konanie uskutočňované bez nariadenia ústneho pojednávania, malo by byť vyjadrenie k opravnému prostriedku poskytnuté na zaujatie stanoviska druhému účastníkovi konania.

V kontraste s dosiaľ prezentovanými právnymi názormi ústavného súdu a najvyššieho súdu možno poukázať na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej „princíp rovnosti zbraní – jeden z prvkov širšieho konceptu spravodlivého procesu – vyžaduje, aby každej strane bola poskytnutá primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej pozície vis – á – vis proti jej protistrane...“ (rozsudok vo veci Nideröst-Huber proti Švajčiarsku z 18. 2. 1997, bod 23). Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre ďalej uvádza, že „koncept spravodlivého procesu v sebe v podstate implikuje právo procesných strán zoznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi a doručenými pripomienkami a vyjadriť sa k nim...“ (Nideröst-Huber proti Švajčiarsku, už citovaný, bod 24).

V posudzovanej veci sťažovateľky ESĽP zdôraznil, že konkrétny význam dotknutého vyjadrenia je len málo dôležitý, keďže je na účastníkoch konania, aby posúdili, či si dokument vyžaduje, aby sa k nemu vyjadrili alebo nie. Súčasne reagoval na argument vlády Slovenskej republiky, ktorá poukázala na prípad Ringier Axel Springer Slovakia (rozhodnutie ESĽP zo 4. 10. 2011, sťažnosť č. 35090/07) a uviedol, že prípad sťažovateľky sa líši od citovaného prípadu, v ktorom sťažujúca sa spoločnosť nepreukázala, že nedoručené vyjadrenie bolo akýmkoľvek odôvodneným názorom, ktorý skutočne mal alebo aspoň mohol mať akýkoľvek relevantný vplyv na napadnuté rozhodnutie, zatiaľ čo v prípade sťažovateľky nebolo pochyb o tom, že vyjadrenie žalovaného predstavovalo riadnu právnu a skutkovú argumentáciu. Na základe uvedeného Európsky súd pre ľudské práva dospel k záveru, že v sťažovateľkinej veci sa nepreukázalo, že v prípade, ak by mala

sťažovateľka možnosť oboznámiť sa s vyjadrením žalovaného k odvolaniu a prípadne k nemu zaujať stanovisko, nemalo by to žiaden vplyv na výsledok konania či už preto, lebo prijatý právny záver nepripúšťal diskusiu, alebo z akéhokoľvek iného osobitného dôvodu. Na tomto základe Európsky súd pre ľudské práva uzavrel, že opomenutím povinnosti doručiť rovnopis písomného vyjadrenia žalovaného sťažovateľke došlo k popretiu jej práva na spravodlivé súdne konanie (rozsudok ESLP Trančíková proti Slovenskej republike z 13. 1. 2015, body 43, 44, 46 a 47).

Záver Európskeho súdu pre ľudské práva prezentovaný v rozsudku týkajúcom sa veci sťažovateľky je nepochybne prejavom formalistického prístupu k chápaniu práva na kontradiktórnosť konania, ktoré tvorí súčasť práva na spravodlivý súdny proces v súlade s čl. 6 ods. 1 dohovoru. Rešpektujúc autoritu Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd nemieni v tomto rozhodnutí zásadnejšie polemizovať so závermi štrasburského súdu vyjadrenými v jeho rozsudku Trančíková proti Slovenskej republike z 13. januára 2015 či ich dokonca spochybňovať. Napriek tomu považuje za žiaduce poukázať na skutočnosť, že ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nie je vo vzťahu k vymedzovaniu obsahu práva na kontradiktórnosť konania a jeho uplatňovaniu v právno-aplikačnej praxi celkom jednotná, resp. jednoznačná, naopak možno v nej objaviť aj prvky inkompatibility, čo objektívne vyvoláva interpretačné a aplikačné problémy v judikatúre najvyšších súdnych orgánov členských štátov Rady Európy.

V nadväznosti na uvedené konštatovanie ústavný súd poukazuje na to, že Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre už pripustil, že právo na kontradiktórne konanie nie je absolútne a jeho rozsah sa môže líšiť v závislosti od špecifických okolností prejednávanej veci (porovnaj napr. rozsudky ESLP vo veciach Čičmanec proti Slovenskej republike z 28. 6. 2016, Vokoun proti Českej republike z 3. 7. 2008).

V niektorých výnimočných prípadoch dospel Európsky súd pre ľudské práva v minulosti aj k záveru, že neposkytnutie písomného vyjadrenia alebo dokumentov v konaní a nemožnosť sťažovateľa zaujať k nemu stanovisko nemožno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivý proces. Európsky súd pre ľudské práva tak rozhodol v prípade, keď by

priznanie tých práv a možností vyjadriť sa, ktorých bol sťažovateľ v skutočnosti pozbavený, nemalo podľa jeho názoru žiaden vplyv na výsledok konania, keďže zvolený právny prístup nedával priestor na ďalšiu diskusiu (pozri rozsudok ESĽP z 28.6.2016 vo veci Čičmanec proti Slovenskej republike, bod 60). Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva je dôležitou aj skutočnosť, či sa sťažovateľ mohol alebo nemohol účinne brániť práve z toho dôvodu, že mu nebolo doručené uvedené vyjadrenie, to znamená, či by doručenie uvedeného vyjadrenia malo dopad na výsledok sporu alebo nie (porovnaj rozsudok vo veci Verdú Verdú proti Španielsku z 15. 2. 2007, sťažnosť č. 43432/02, body 25 a 27).

Podstatnou pre rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva o neporušení práva na kontradiktórnosť konania z dôvodu nedoručenia vyjadrenia druhého účastníka konania bola v niektorých prípadoch aj absencia argumentácie sťažovateľa o tom, že by mu nedoručením vyjadrenia druhého účastníka a nemožnosťou zaujať k nemu stanovisko bola spôsobená škoda (ujma, pozri už citovaný rozsudok vo veci Verdú Verdú proti Španielsku, bod 28). V posudzovanom kontexte Európsky súd pre ľudské práva dokonca uplatňuje postup podľa čl. 35 ods. 3 písm. b) dohovoru, t. j. vyhlasuje za neprijateľnú každú individuálnu sťažnosť predloženú podľa čl. 34 dohovoru, ak dospeje k záveru, že sťažovateľ neutrpel podstatnú ujmu s výnimkou prípadov, keď dodržiavanie ľudských práv zaručených dohovorom a jeho protokolmi vyžaduje preskúmanie podstaty sťažnosti, a za predpokladu, že žiaden prípad nemôže byť odmietnutý z uvedeného dôvodu, ak nebol riadne preskúmaný domácim súdom. Európsky súd pre ľudské práva teda s prihliadnutím na obsah zaslaných vyjadrení, v ktorých súdy ako účastníci konania pred Ústavným súdom Českej republiky odkazovali na argumentáciu obsiahnutú vo svojich rozhodnutiach, a berúc do úvahy absenciu argumentov sťažovateľa, ktorými sa v reakcii na vyjadrenia súdov proti nim mienil brániť, uznal, že nedoručenie vyjadrení súdov mu nespôsobilo podstatnú ujmu (rozhodnutie ESĽP vo veci Holub proti Českej republike zo 14. 12. 2010, sťažnosť č. 24880/05; obdobne aj Čavajda proti Českej republike, rozhodnutie z 29. 3. 2011, sťažnosť č. 17696/07 a Matoušek proti Českej republike, rozhodnutie z 29. 3. 2011, sťažnosť č. 9965/08).

Na druhej strane je ústavnému súdu známy aj právny názor Európskeho súdu pre ľudské práva, na základe ktorého neakceptuje (odmieta) argument o rozpore formalistického

uplatňovania práva na kontradiktórnosť konania so zásadou hospodárnosti konania a zdôrazňuje, že povinnosť prejednávania vecí v primeranej lehote v súlade s čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vykladať spôsobom porušujúcim iné procesné práva zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru (rozsudok vo veci BENET PRAHA, spol. s r. o., proti Českej republike, sťažnosti č. 33908/04, 7937/05, 25249/05, 29402/05 a č. 33571/06, rozsudok z 24. 2. 2011, bod 141).

Súbežná existencia tak formálneho, ako i materiálneho prístupu k vymedzovaniu obsahových komponentov práva na kontradiktórnosť konania a tým aj k vymedzovaniu jeho obsahu pri jeho uplatňovaní v právno-aplikačnej praxi si z dôvodu objektívnej vzájomnej inkompatibility postojov účastníkov (kontradiktórneho) konania vyžaduje precízne určiť pravidlá, kedy sa môže vo veci konajúci vnútroštátny súd (uplatňujúc materiálny prístup k právu na kontradiktórne konanie) odkloniť z dôvodu procesnej ekonómie, či iného relevantného dôvodu od príliš formalistického prístupu k uplatňovaniu práva na kontradiktórnosť konania. Podľa názoru ústavného súdu takéto precízne a jednoznačné pravidlá sa dosiaľ nepodarilo vytvoriť ani prostredníctvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva.

V nadväznosti na už uvedené ústavný súd poznamenáva, že otázkou „*vzájomného vzťahu (v istom zmysle si kolidujúcich) zásad občianskeho súdneho konania, a to na jednej strane zásad kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní, na druhej strane zásady hospodárnosti konania*“ sa vo svojom vyjadrení k sťažnosti sťažovateľky zaoberal aj najvyšší súd zdôrazňujúc, že v podstate ide o riešenie otázky, „*či má byť výlučne len na účastníkovi konania, aby posúdil, či a do akej miery je pre neho významné písomné vyjadrenie protistrany, alebo či je na súde, aby zohľadnil reálny význam vyjadrenia pre konanie a rozhodnutie*“. Najvyšší súd sa vo svojom vyjadrení priklonil k materiálnemu prístupu k uplatňovaniu zásad kontradiktórnosti konania zdôrazňujúc, že „*ústavnoprávny rozmer nemá v praxi každý, čo aj nesprávny postup súdu, ale iba ten, ktorým sa sťažovateľovi spôsobuje podstatná procesná ujma*“.

Ústavnému súdu je taktiež blízky materiálny prístup k uplatňovaniu zásad kontradiktórnosti konania. V konkrétnych okolnostiach veci sťažovateľky však ústavný súd považuje za vhodné a potrebné rešpektovať závery vyslovené v rozsudku Trančíková proti Slovenskej republike z 13. januára 2015, t. j. akceptovať primárne formalistický prístup k chápaniu práva na kontradiktórnosť konania ako súčasť práva na spravodlivý súdny proces v súlade s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý vo veci sťažovateľky ESLP v označenom rozsudku uplatnil.

Na tomto základe ústavný súd zohľadňujúc právne názory vyslovené v rozsudku ESLP Trančíková proti Slovenskej republike z 13. januára 2015 dospel k záveru, že postupom odvolacieho súdu, spočívajúcim v tom, že nedoručil sťažovateľke vyjadrenie žalovaného k jej odvolaniu proti rozhodnutiu prvostupňového súdu, a teda jej svojím postupom ani neumožnil zaujať stanovisko k vyjadreniu žalovaného, krajský súd porušil jednu z požiadaviek spravodlivého procesu, a sice požiadavku zaistenia kontradiktórnosti konania. Rovnako nerešpektoval požiadavku kontradiktórnosti konania ako súčasť práva na spravodlivý proces ani najvyšší súd ako dovolací súd, ktorý svojím rozhodnutím procesné pochybenie krajského súdu nenapravil. Sťažovateľkou namietaným postupom krajského súdu a najvyššieho súdu zároveň došlo aj k porušeniu princípu rovnosti zbraní, ktorý taktiež tvorí súčasť koncepcie spravodlivého súdneho konania. Princíp rovnosti zbraní okrem iného vyžaduje, aby každý účastník mal primeranú možnosť predložiť svoje návrhy za podmienok, ktoré nie sú podstatne nevýhodnejšie než podmienky, za ktorých touto možnosťou disponuje druhý účastník (Nideröst-Huber proti Švajčiarsku, už citovaný, Komanický proti Slovenskej republike, rozsudok zo 4. 6. 2002, bod 45).

Vo vzťahu k sťažovateľkou namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci v jej prítomnosti zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd zdôrazňuje, že pojem „v prítomnosti“ účastníka je potrebné vykladať nie doslovne, ale funkčne, teda aby spôsob a postup konania zaručoval, že účastník bude mať možnosť vnímať postup súdu a podľa toho náležite zamerať svoju procesnú aktivitu. Preto je možné právo na prerokovanie veci „v prítomnosti“ účastníka rešpektovať nie len nariadením pojednávania, ale aj tým, že súd účastníka upovedomí a dá účastníkovi možnosť vyjadriť sa

k veci (v okolnostiach prejednávaneho prípadu možnosť zaujať stanovisko k vyjadreniu žalovaného) napríklad aj písomne (m. m. II. ÚS 499/2012). V sťažovateľkinej veci však s prihliadnutím na dosiaľ uvedené táto minimálna procesná požiadavka vyplývajúca z čl. 48 ods. 2 ústavy zo strany krajského súdu v rámci odvolacieho konania dodržaná nebola. Procesné pochybenie krajského súdu neodstránil ani najvyšší súd v rámci dovolacieho konania.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že v tejto časti nálezu posudzovaná námietka sťažovateľky o závažnom procesnom pochybení krajského súdu, ktorý jej nedoručil vyjadrenie žalovaného k jej odvolaniu a nedal jej tým ani možnosť zaujať k nemu stanovisko, pričom najvyšší súd toto procesné pochybenie odvolacieho súdu nenapravil, je opodstatnená.

Na tomto východiskovom základe ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd napadnutým uznesením a krajský súd napadnutým rozsudkom porušil základné práva sťažovateľky na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy a na rovnosť účastníkov v konaní zaručené čl. 47 ods. 3 ústavy, ako aj jej základné právo na prerokovanie veci v jej prítomnosti podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd rozhodol o tom, že napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu boli porušené základné práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, rozhodol zároveň aj o zrušení uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 24/2011 z 20. apríla 2011 a rozsudku krajského súdu sp. zn. 24 Co 64/2010 z 27. októbra 2010 a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku tohto nálezu).

Krajský súd bude po vrátení veci na ďalšie konanie viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými predovšetkým v II. časti tohto nálezu. Jeho úlohou bude predovšetkým po vrátení veci doručiť sťažovateľke vyjadrenie žalovaného k jej odvolaniu na prípadné zaujatie stanoviska a až následne vo veci opätovne rozhodnúť.

Keďže ústavný súd napadnutý rozsudok krajského súdu a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušil, ďalšími námietkami, ktorými sťažovateľka odôvodňovala porušenie identických práv zaručených ústavou a dohovorom, sa (vychádzajúc aj zo zásady minimalizácie zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktorou sa vo svojej judikatúre ústavný súd štandardne riadi, pozn.) nezaoberal (námietka rozhodovania odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania, resp. námietka nesprávnosti skutkových a právnych záverov rozhodnutia odvolacieho súdu a nesprávnosti rozhodovania o náhrade trov odvolacieho a dovolacieho konania).

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 30 000 €, ktoré odôvodňuje aj stratou hnutel'ného majetku, ku ktorej došlo v dôsledku rozhodnutia všeobecných súdov v jej veci.

V súlade s § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd žiadosti sťažovateľky o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevyhovel, pretože v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci považoval za dostatočné poskytnutie ochrany jej základných práv vyslovenie ich porušenia a vrátenie veci na ďalšie konanie a rozhodnutie krajskému súdu (bod 4 výroku tohto nálezu).

Už len pre úplnosť ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody, ktorej sa sťažovateľka v rámci žiadosti o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, okrem iných, domáha (m. m. II. ÚS 67/03, II. ÚS 834/2014).

IV.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Vzhľadom na okolnosti posudzovanej veci ústavný súd priznal sťažovateľke úhradu trov konania za jej právne zastupovanie v konaní pred ústavným súdom advokátom JUDr. Jozefom Holičom, Poľovnícka 4, Bernolákovo.

Ústavný súd priznal úhradu za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti a vyjadrenie doručené ústavnému súdu 31. mája 2017) vykonané v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a), c) a d) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov

(ďalej len „vyhláška“). Ústavný súd vychádzal pri rozhodovaní o priznaní trov konania z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2010, ktorá bola 741 € (úkony právnej služby vykonané v roku 2011) a za I. polrok 2016 (úkon právnej služby vykonaný v roku 2017), ktorá bola 884 €.

Sťažovateľke ústavný súd priznal za 2 úkony vykonané v roku 2011 sumu 247 € a režijný paušál 14,82 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a za 1 úkon vykonaný v roku 2017 sumu 147,33 € a režijný paušál 8,84 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky). Celková úhrada trov konania tak predstavuje sumu 417,99 € (bod 3 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania sú povinní zaplatiť sťažovateľke solidárne krajský súd a najvyšší súd na účet jej právneho zástupcu (§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. septembra 2017